



# Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

Klima- og miljødepartementet  
Postboks 8013 Dep  
0030 OSLO

06.07.2020

Deres ref.:  
20/1315

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):  
2020/8028

## **Uttalelse fra Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder - forslag til endring i regler for bruk av snøskuter til hytte**

Det vises til høring av 30.4.2020 om endring i reglene for når det kan gis tillatelse til bruk av snøskuter til hytte (oppheving av 2,5 km-grensen mm). Villreinnemnda har følgende uttalelse til høringen:

«Vedtak

*Nemnda mener at det er viktig å ivareta villreinen som art og Norges internasjonale ansvar her. Den foreslåtte endringen i forskriften vil kunne gi økte forstyrrelser i villreinområder.*

*For å ivareta Norges internasjonale ansvar, og villreinen som art, bør det ikke åpnes i forskriften for å kunne benytte snøskuter for å frakte bagasje og utstyr til fritidsbolig dersom denne ligger mindre enn 2,5 km fra brøytet vei i de nasjonale villreinområdene.»*

Samlet saksfremstilling kan sees i vedlegget, sak 22-2020.

Mvh

Bjørn Rangbru (e.f.)  
seniorrådgiver  
Seksjon naturmangfold

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift*

### Vedlegg

1 Protokoll fra møtet 22.6.2020 i Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder



# Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

23.06.2020

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):  
2020/5168

## Protokoll - møte i Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder 22.6.2020

Organ:	Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø
Tid:	22 juni 2020, kl. 09.00-10.30
Møteform:	Elektronisk møte via, Teams
Protokollen er godkjent av:	Olav Søderberg
Saksbehandler:	Fylkesmannen i Trøndelag, Bjørn Rangbru

### Deltakere på nemndsmøtet

Kommune	Medlemmer	Møtt	Varamedlemmer	Møtt
Alvdal	Olov Grøtting	Meldt forfall	Arne Dagfinn Øynes	Ikke møtt
Dovre	Marius Voll	Møtt	Gunn Jane Ulekleiv	
Folldal	Bente Fossum	Møtt	Frode Brendryen	
Lesja	Eirik Sæther	Møtt	Anne Matre	
Molde	Toril Melheim Strand (nestleder)	Meldt forfall	Stig Arild Arvesen	Møtt
Oppdal	Haakon Eldar Nordseth	Ikke møtt	Ingrid Husdal Dørum	
Rauma	Reidar Brude	Møtt	Magnhild Vik	
Rennebu	Per Arild Torsen	Meldt forfall	Kari Aftreth	Møtt
Sunnal	Olav Søderberg (leder)	Møtt	Astrid Sæter	
Tynset	Tone Hagen	Møtt	Ola Engen	
Møre og Romsdal Fylke	Johnny Loen	Deltok på sak 16-2020		
FM Trøndelag	Bjørn Rangbru (sekretær)			

Grunnlag for godtgjørelse; Møtetid 1,5 time, pluss forberedelser 2 timer.

Villreinnemnda for Snøhetta og Knutshø villreinområder  
c/o Fylkesmannen i Trøndelag  
Postboks 2600, 7734 Steinkjer  
E-post: fmlpost@fylkesmannen.no

Leder: Olav Søderberg, mobil tlf. 90 68 68 13, e-post: olav@sundalen.com  
Sekretær: Fylkesmannen i Trøndelag, Bjørn Rangbru, tlf 73 19 92 03, e-post fmlbra@fylkesmannen.no

## Saksliste

Saksnr.	Tema
16-2020	"Regional delplan for Dovrefjellområdet - en orientering"
17-2020	Godkjenning av innkalling og saksliste
18-2020	Referat- og orienteringssaker
19-2020	Søknad om dispensasjon til oppføring av uthus ved Marsjøen, Folldal kommune - gbfnr 230/1/26.
20-2020	Søknad om å gjenoppbygge et gammel seterfjøs. Åkresetra i Grødalen, Sunndal kommune.
21-2020	Søknad om riving og oppbygging av kokhus, Dovre kommune.
22-2020	Forslag til endringer i reglene for når kommunen kan gi tillatelse til bruk av snøskuter for å frakte bagasje og utstyr til hytte - Høring

## 16-2020            Regional plan for Dovrefjellområdet - en orientering.

Gjennomgang av regional plan for Dovrefjellområdet. Plansamordnar Johnny Loen fra Møre og Romsdal fylkeskommune tok en gjennomgang av planen. Det ble avsatt tid til spørsmål og diskusjon.

### Ingen forslag til vedtak

Link til Regional plan for Dovrefjellområdet:

- Planomtale og konsekvensutredning:

[https://innlandetfylke.no/\\_f/p1/i00a49054-a15d-4689-ac5d-45af8724f9be/regional-plan-for-dovrefjellomradet-180102\\_rd-planomtale-og-ku-1\\_3.pdf](https://innlandetfylke.no/_f/p1/i00a49054-a15d-4689-ac5d-45af8724f9be/regional-plan-for-dovrefjellomradet-180102_rd-planomtale-og-ku-1_3.pdf)

- Plankart:

[https://innlandetfylke.no/\\_f/p1/i5a88356a-d3c0-4312-8f51-9dee8191f854/dovrefjellomradet\\_a0\\_plankart.pdf](https://innlandetfylke.no/_f/p1/i5a88356a-d3c0-4312-8f51-9dee8191f854/dovrefjellomradet_a0_plankart.pdf)

- Mål og retningslinjer:

[https://innlandetfylke.no/\\_f/p1/iddf99d7f-c6dc-4ea1-bde5-26a2f6df2b61/180102\\_rd-mal-og-retningslinjer-1\\_3.pdf](https://innlandetfylke.no/_f/p1/iddf99d7f-c6dc-4ea1-bde5-26a2f6df2b61/180102_rd-mal-og-retningslinjer-1_3.pdf)

- Handlingsprogram:

[https://innlandetfylke.no/\\_f/p1/ieffd4f84-9585-4b20-a443-2fc8846f82b8/handlingsprogram-1\\_0\\_2pdf-1442370\\_1\\_1.pdf](https://innlandetfylke.no/_f/p1/ieffd4f84-9585-4b20-a443-2fc8846f82b8/handlingsprogram-1_0_2pdf-1442370_1_1.pdf)

- Kunnskapsgrunnlaget:

[https://innlandetfylke.no/\\_f/p1/ib74dbf6f-e715-47af-8a33-5ed94b173a22/180102\\_rd-kunnskapsgrunnlaget-1\\_3.pdf](https://innlandetfylke.no/_f/p1/ib74dbf6f-e715-47af-8a33-5ed94b173a22/180102_rd-kunnskapsgrunnlaget-1_3.pdf)

17-2020

## Godkjenning av innkalling og saksliste

### Forslag til vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes

### Vedtak

Innkalling og saksliste godkjennes

18-2020

## Referat- og orienteringsaker

### Villreirådets landsmøte og fagdag i Bykle kommune er flyttet til 21-22. oktober

Fagdagen er åpen for alle, mens nemnder og utvalg inviteres i tillegg til Villreirådets landsmøte. Landsmøte og fagdag skulle opprinnelig vært avholdt 3.4 juni. Det har blitt utsatt til 21-22. oktober. Hovedtema skal etter planen være hyttebygging i fjellheimen og miljøkvalitetsnorm for villrein. Den formelle invitasjonen vil komme etter hvert. Villreinnemnda er medlem i Villreirådet.

### Årboka Villreinen 2020

Årboka Villreinen er bestilt til alle medlemmer og varamedlemmer. Den vil bli sendt ut straks sekretær mottar bladene. Regner med at utsending blir i månedsskiftet juni-juli.

### Reetablering av bestanden i Nordfjella etter skrantesjuke

Mattilsynet og Miljødirektoratet har opprettet en reetableringsgruppe som skal planlegge å bygge opp en ny villreinbestand i Nordfjella. Gruppen på 16 personer er bredt sammensatt. De skal lage en rapport hvor de skal komme med konkrete forslag til hvordan dette bør gjøres. Rapporten skal være ferdig 15.4.2021. Det er planlagt at denne rapporten skal ligge til grunn for Miljødirektoratets plan for reetablering, som skal være ferdig høsten 2021.

### Klagesak - Utskifting av bu med nyere og større bu - Gardsenden, Dovre kommune - oversendt Miljødirektoratet

I sak 15-2020 ga nemnda uttalelse til Dovre kommune på søknad om utskifting av gammel bu på Gardsenden; Vedtak: «Nemnda mener at det ikke skal tillates utvidelse av bebyggingsareal. Bygningen kan erstattes eller renoveres med tilsvarende areal». Dovrefjell nasjonalparkstyre ga den 18.03.2020 tillatelse til utskifting av bu med nyere og større bu. Fylkesmannen i Innlandet påklaget nasjonalparkstyre sitt vedtak den 21.4.2020. Nasjonalparkstyre behandlet klagen 8.6.2020. Nasjonalparkstyre opprettholdt vedtaket og oversendte klagen til Miljødirektoratet for endelig behandling.

### Seminar for sekretærer i villreinnemnder

Den 4. juni holdt Miljødirektoratet et miniseminar for sekretærer i villreinnemndene. Hovedtema var bruk av Hjorteviltregisteret (legge inn kvoter, fellingstillatelser, utskrifter etc.), status til kvalitetsnorm og innsamling av data.

### Info fra seminaret:

Miljødirektoratet har oppsummert høringen på kvalitetsnorm som var i vinter. Forslag til kvalitetsnorm, og foredrag til Kongelig resolusjon var sendt Klima- og Miljødepartementet

23. april. Det er gjennomført 3 ukers foreleggelse for andre departementer (frist 4. juni). Det er håp om behandling av normen i Regjeringen i juni.

Slaktevekt på felte hunnkalver er en sentral måleparameter i kvalitetsnormen. Det er derfor avgjørende å få gode veiinger av slaktevekt til felte hunnkalver. Jegerne må bli informert om dette. Olav Strand (Norsk villreinsenter og NINA) har lagd et informasjonsnotat om dette. Notatet ble sendt nemnda til orientering 11. juni 2020.

Appen Sett og skutt som jegerne kan bruke for å registrere felt hjortevilt er nå ferdig. Her kan jegeren registrere felte elg, hjort, villrein og rådyr, slaktevekt, skrantesjuka-prøve og andre opplysninger. Appen er tilgjengelig for både iPhone og Android høsten 2020

### [Masteroppgave om moskusstien i Snøhetta](#)

Øst i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark lever både villrein og moskus. Villreins viktige trekkområder mellom sommerbeite i vest og nord og vinterbeite i øst går over Stropplsjødalen. Det samme området er mye brukt av turister som følger stier gjennom dalen og på tvers av trekkområdet for villrein. Dette skaper en barriere for villreinen som har vansker med å krysse stiene når det er stor ferdsel.

Det er iverksatt flere forbyggende/avbøtende tiltak for villreinen i Hjerkinområdet. Et av tiltakene er å forsøke å redusere ferdselen. Moskusstien er et slikt tiltak og går i fjellterreng langs grensene for villreinområdet og nasjonalparken i stedet for inn i mer sårbare områder lenger inn i fjellet.

Siden Moskusstien har vært et tilbud som har eksistert i bare tre år er det for tidlig å trekke klare konklusjoner om hvordan tiltaket har fungert. Men undersøkelsen viser at ferdselen har endret seg i perioden, og at Moskusstien trolig har bidratt til mindre ferdsel i sårbare områder. Oppgaven viser muligheter for forbedringer av Moskusstien. Aktuelle tiltak er tydeligere merking, bedre informasjon om turmuligheter, attraksjoner og moskus, og mer informasjon om hensynet til villrein. Moskusstien foreslås også utvidet i attraktive områder i randsonen mot Nystuggudalen, som ikke vil komme i konflikt med de sårbare trekkområdene for villrein. An-Magritt Nergaard Todnem har skrevet masteroppgaven.

### [Forslag til vedtak](#)

Referat- og orienteringssaker tas til etterretning

### [Vedtak](#)

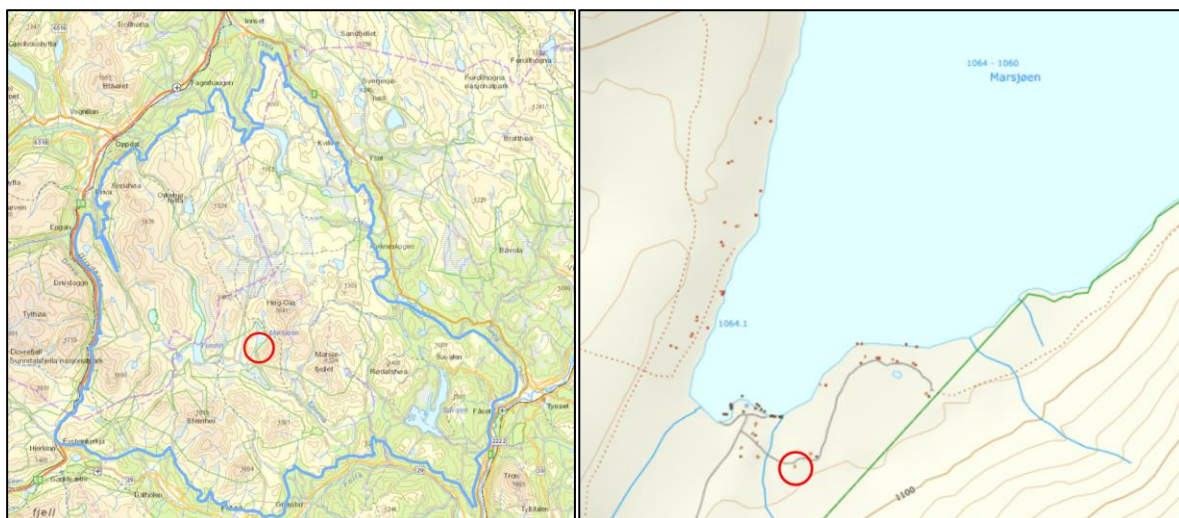
Referat- og orienteringssaker tas til etterretning

## 19-2020 Søknad om dispensasjon til oppføring av uthus ved Marsjøen, Folldal kommune - gbfnr 230/1/26

Det søkes om dispensasjon til å bygge et uthus ved en fritidsbolig ved Marsjøen i Folldal kommune. Søker ønsker å bygge uthus på ca. 15 m<sup>2</sup>. Uthuset skal benyttes til utedo, plass til ved og utstyr. Det er i dag ca. 18 fritidsboliger ved sørenden av Marsjøen. Spredt langs vannet på en strekning på ca. 1,5 km. Eiendommen ligger i kommuneplanens arealdel avsatt til LNFR med hensynsone naturmiljø, der villreinens bruk av området skal underlegges en særskilt vurdering. Kommuneadministrasjonen er i utgangspunktet positiv til tiltaket, da det er innenfor retningslinje R15 i kommuneplanens arealdel.

Fritidsboligen hvor det ønskes å bygge uthus ligger i Knutshø villreinområde. Knutshø villreinområde er et nasjonalt villreinområde og en del av en Europeisk villreinregion. Området omfattes av regional plan for Dovrefjellområdet.

Villrein er oppført som en truet art på den globale rødlisten. Den er ikke rødlistet i Norge, men vedtatt å være en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Villreinen i Knutshø vurderes som svært verdifull, og området hvor det søkes om utbygging er sentralt i Knutshø villreinområde.



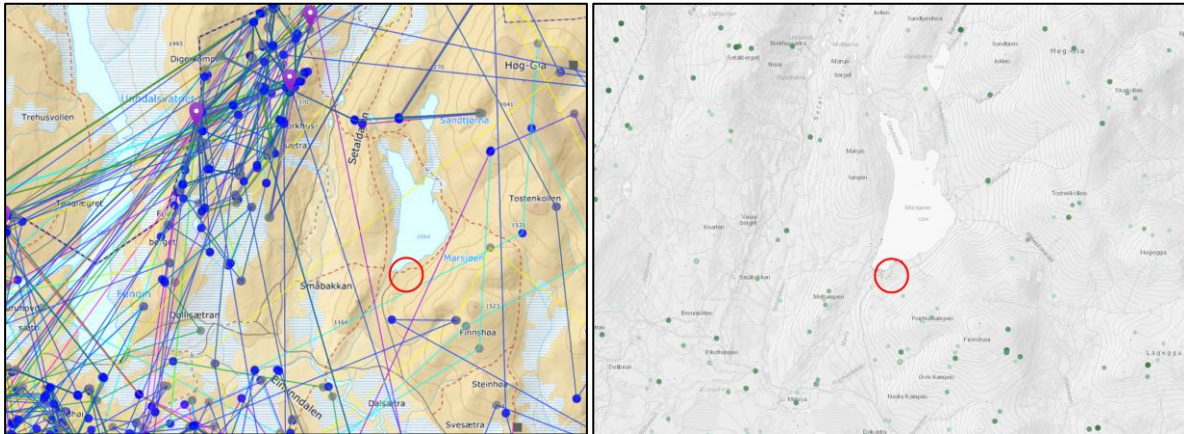
Område i Knutshø villreinområde hvor det søkes oppføring av uthus.

Fylkesmannen i Innlandet har avgitt uttalelse 9.6.2020:

*«Det omsøkte tiltaket kan isolert sett, sies å ha liten negativ effekt for villreinens arealbruk, men samlet sett kan tiltak som øker eller endrer bruken ha negativ effekt i slike områder. I dette tilfellet gjelder det oppføring av uthus som skal inneholde utedo og vedbod. Ut fra dette legges det ikke opp til økning i overnattingskapasitet.*

*Fylkesmannen vurderer at tiltaket i relativt liten grad har potensiale for forstyrring av villreinstammen i området, og vil ikke motsette oss en dispensasjon i*





Resultater fra GPS merkede villrein (kartet til venstre, blå prikker), samt innsamlede observasjoner av villrein (kartet til høyre, grønne prikker). Kilde [www.dyreposisjoner.no](http://www.dyreposisjoner.no) og [www.villrein.no](http://www.villrein.no).

Ut fra registreringene som foreligger kan det tyde på at reinen i mindre grad benytter områdene ved sørenden av Marsjøen. Dette kan være forårsaket av naturgitte forhold, mye forstyrrelser ved fritidsboligene slik at reinen unngår området, det kan være mangler i registreringene, eller kombinasjoner av dette.

Uthuset som søkes oppført ligger i leveområdet til villreinen i Knutshø. Norge er Europas eneste levested for den ville fjellreinen. Det er Norges ansvar å sikre fjellreinen og dens leveområder slik at den kan leve videre som funksjonell art og fortsette å spille en viktig rolle i fjelløkosystemet. Ivaretagelse av villrein er av internasjonal betydning.

Villreinen er sårbar for forstyrrelser fra menneskelig aktivitet. Tiltaket som planlegges skal benyttes til utedo, ved og utstyr. Hvis disse «funksjonene ivaretas» inne i fritidsboligen i dag, og flyttes ut av fritidsboligen til et nytt uthus, kan tiltaket i teorien legge til rette for økt overnattingskapasitet i fritidsboligen. Økt overnattingskapasitet kan medføre økt menneskelig ferdsel og økte forstyrrelser av villrein.

Tiltaket vurderes å være innenfor retningslinjene i regional plan. Tiltaket vurderes å være innenfor retningslinje R15 i kommuneplanens arealdel. En gjennomgang på flyfoto kan tyde på at de fleste fritidsboligene i området allerede har bygd uthus (eventuelt annek), og at det ikke er aktuelt med mange dispensasjoner av denne type i dette området. Det vurderes derfor at byggingen av uthus her (gbfnr 230/1/26) i liten grad vil ha negativ påvirkning på villreinen. Men det bør ikke legges til rette for overnatting i uthuset.

### Forslag til vedtak

Nemnda vurderer at tiltaket i relativt liten grad vil medføre økte forstyrrelser av villreinen i området. Nemnda vil av den grunn ikke frarå at det innvilges dispensasjon. Nemnda forutsetter at det settes vilkår om at uthuset ikke skal benyttes til beboelse. Villreinemnda ber om å bli informert om kommunens vedtak.

### Behandling



## Vedtak

Nemnda vurderer at tiltaket i relativt liten grad vil medføre økte forstyrrelser av villreinen i området. Nemnda vil av den grunn ikke frarå at det innvilges dispensasjon. Nemnda forutsetter at det settes vilkår om at uthuset ikke skal benyttes til beboelse. Villreinnemnda ber om å bli informert om kommunens vedtak.

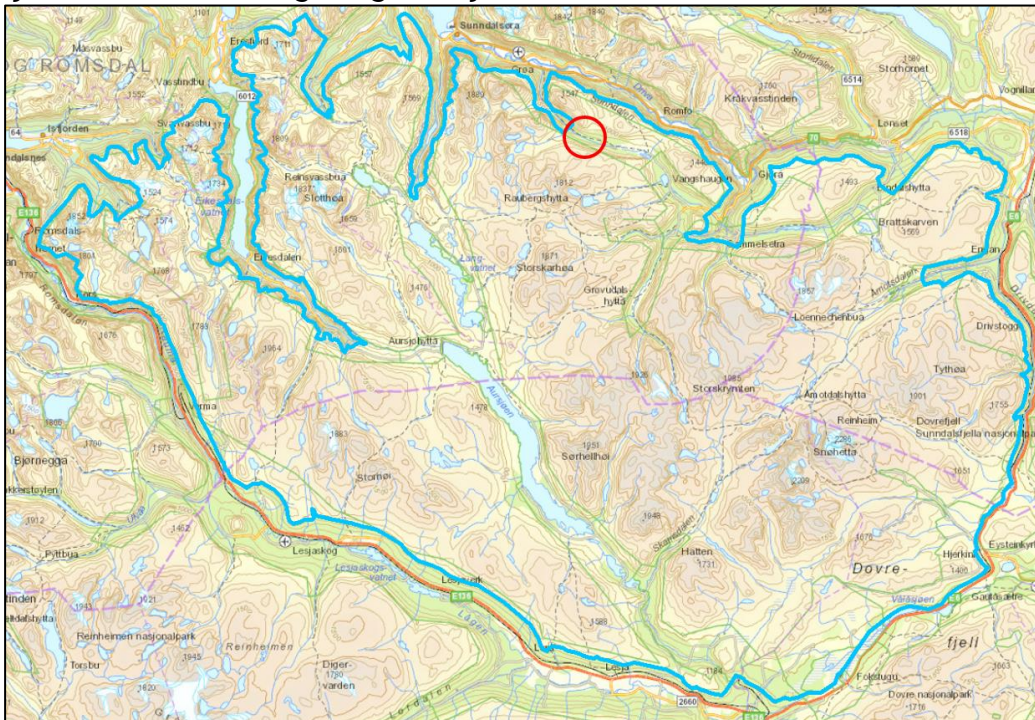
## 20-2020 Søknad om å gjenoppbygge et gammel seterfjøs. Åkresetra i Grødalen, Sunndal kommune.

Det søkes om å gjenoppbygge det gamle seterfjøset på Åkresetra i Grødalen, Sunndal kommune. Tiltaket ansees som et landbrukstiltak i LNF og det er ikke nødvendig med dispensasjon fra Plan- og bygningsloven. Kommunen har sendt søknaden til Nasjonalparkstyret da tiltaket er i Åmotan-Grøvdalen landskapsvernområde. Nasjonalparkstyret har sendt saken til villreinemnda slik at nemnda kan vurdere uttalelse.



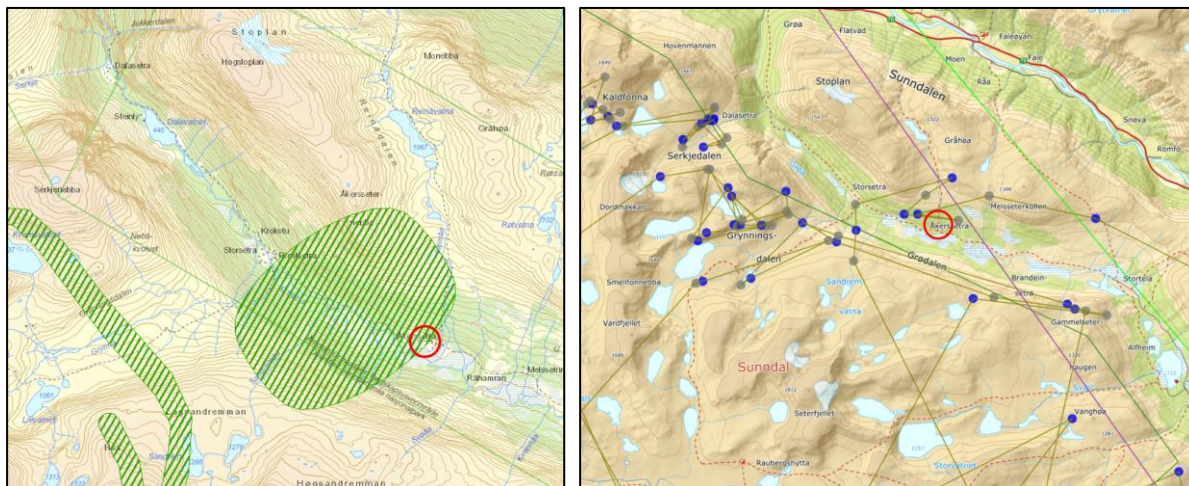
*Rester av fjøset som ønskes restaurert, og gammelt bilde av fjøset. Bilder fra sakspapirene.*

Området for tiltaket ligger Snøhetta villreinområde. Tiltaket ansees som et landbrukstiltak og omfattes ikke av Regional plan for Dovrefjellområdet. Søker ønsker å rekonstruere fjøset så likt som mulig det gamle fjøset.



*Område i Snøhetta villreinområde hvor det søkes om gjenoppbygging av fjøs.*

Villrein er oppført som en truet art på den globale rødlisten. Den er ikke rødlistet i Norge, men vedtatt å være en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Villreinen i Snøhetta vurderes som svært verdifull.



Registrert trekkvei og resultater fra GPS merket rein i det aktuelle området. Kilde [www.naturbase.no](http://www.naturbase.no) og [www.dyreposisjoner.no](http://www.dyreposisjoner.no)

### Vurdering

Fjøset som søkes gjenoppbygd ligger i leveområdet til villreinen i Snøhetta. Norge er Europas eneste levested for den ville fjellreinen. Det er Norges ansvar å sikre fjellreinen og dens leveområder slik at den kan leve videre som funksjonell art og fortsette å spille en viktig rolle i fjelløkosystemet. Ivaretagelse av villrein er av internasjonal betydning.

Tiltaket ligger i kanten av en registrert trekkvei for villrein. Resultater fra GPS merket rein viser at trekkveien er benyttet. Villreinen er sårbar for forstyrrelser fra menneskelig aktivitet. Tiltaket som planlegges skal benyttes til husdyr og utstyr. Det planlegges ikke økt overnattingskapasitet. Økt overnattingskapasitet kan medføre økte forstyrrelser av villrein. Det vurderes at gjenoppbygging av fjøs som skissert i dette området i liten grad vil ha negativ påvirkning på villreinen.

### Forslag til vedtak

Nemnda vurderer at tiltaket i relativt liten grad vil medføre økte forstyrrelser av villreinen i området. Nemnda vil av den grunn ikke frarå at det gis tillatelse fra verneforskriften.

### Behandling

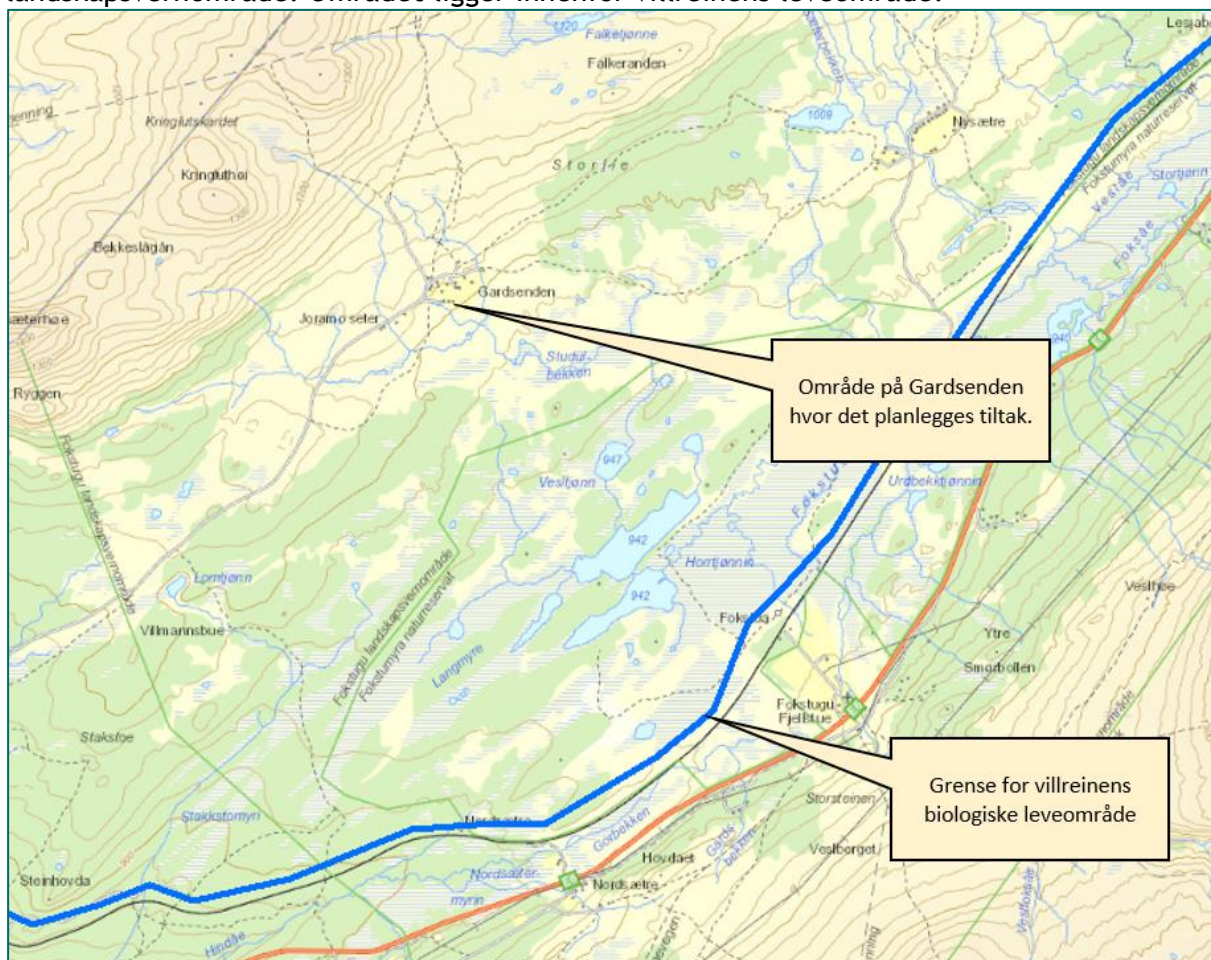
#### Vedtak

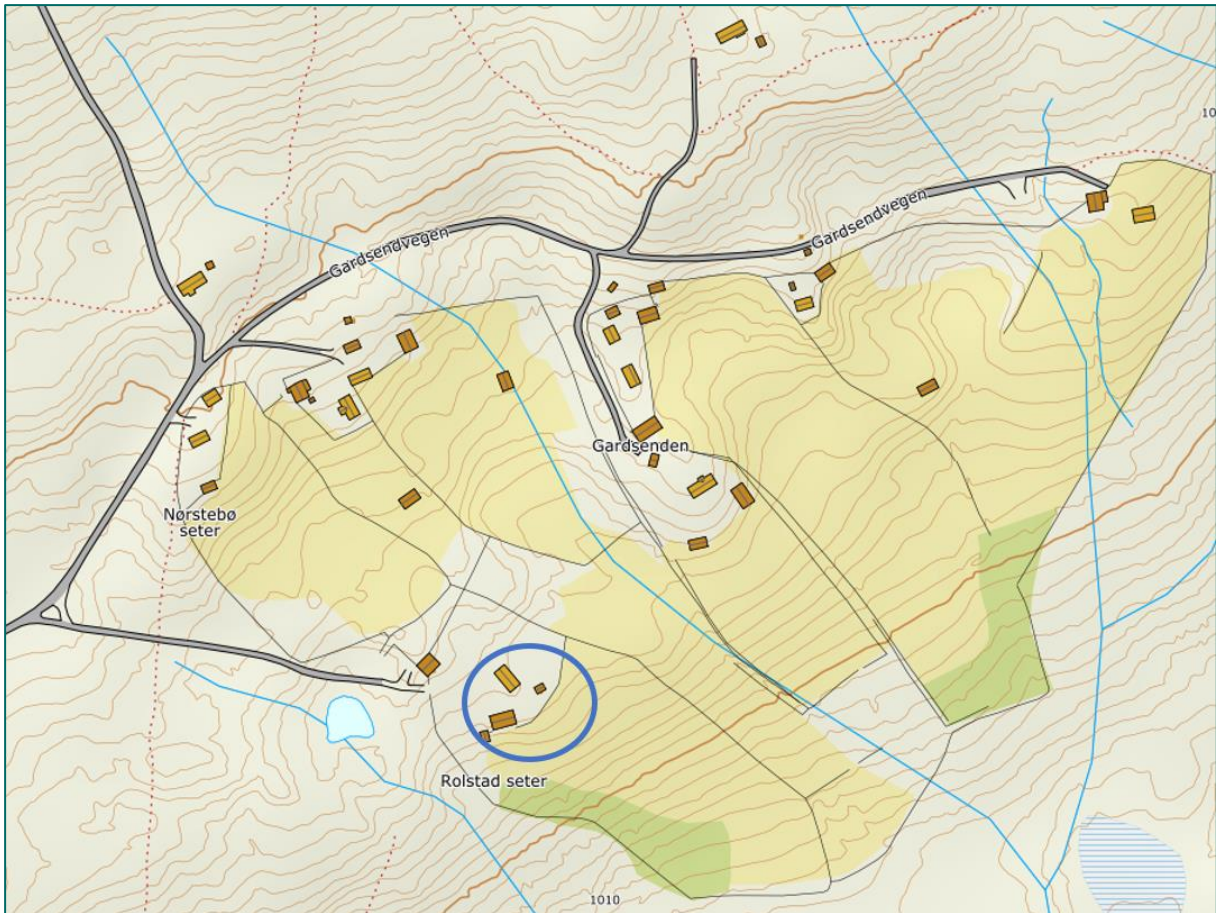
Nemnda vurderer at tiltaket i relativt liten grad vil medføre økte forstyrrelser av villreinen i området. Nemnda vil av den grunn ikke frarå at det gis tillatelse fra verneforskriften.

## 21-2020 Søknad om riving og oppbygging av kokhus, Dovre kommune

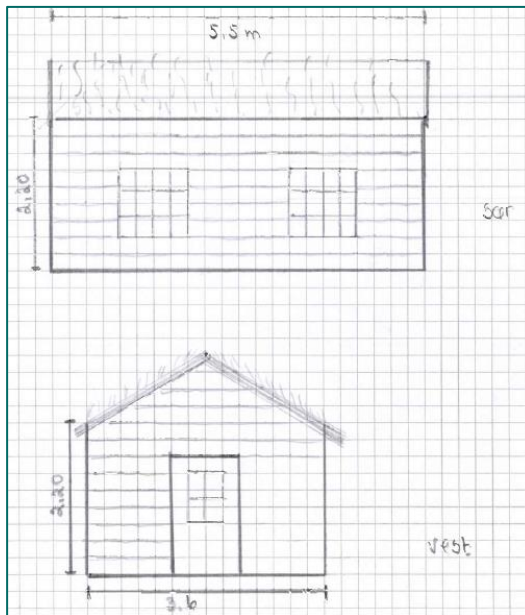
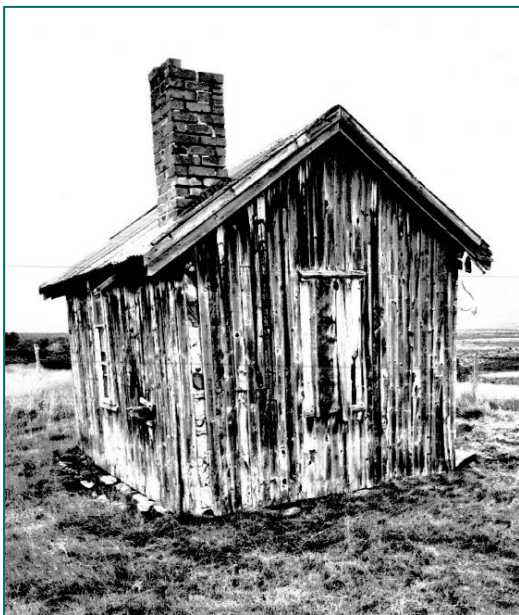
### Saksopplysning

Villreinnemnda har den 26.5.2020 mottatt høring fra Dovre kommune. Det søkes om å rive et kokhus på 12 m<sup>2</sup> og bygge opp et nytt på 20 m<sup>2</sup>, og at den nye bygningen flyttes ca. 6. meter. Tiltaket ønskes gjennomført på Gardsenden, innenfor Fokstugu landskapsvernområde. Området ligger innenfor villreinsens leveområde.





Kart over setrene på Gardsenden. Setra til søker er ringet rundt lengst mot nordøst.



Eksisterende kokhus og tegninger av nytt. Bilder fra sakspapirene.

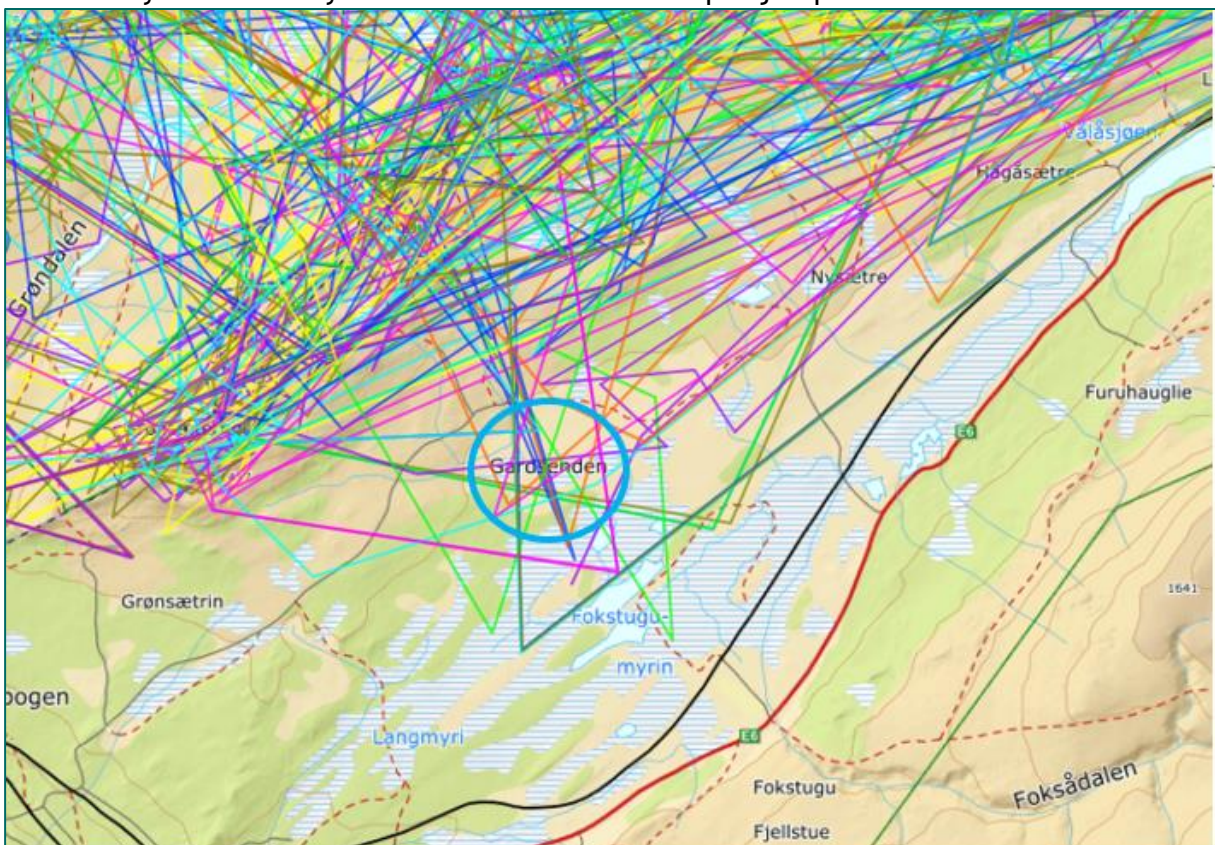
Kommunen har ikke gjort vurderinger i saken ved oversendelsen. Saken er foreløpig ikke behandlet i Nasjonalparkstyret. Joramo Bygdeallmenning har innvilget søknaden.

Gardsenden omfattes av regional plan for Dovrefjellområdet. I regional plan for Dovrefjellområdet ligger Gardsenden i buffersone BS1 Aursjøen - Dalsida - Myrin - Andberg - Dovrefjell - Hjerkin - Kongsvoll. Ifølge retningslinjene kan det gis rom for tilbygg, uthus og anneks på eksisterende fritidsbebyggelse innenfor en øvre ramme på 120m<sup>2</sup> bruksareal (BRA). Parkeringsareal kommer i tillegg. Lokale rammer for bebyggelsen må konkretiseres i kommunale planer og fastsettes ut fra hensynet til villrein, bebyggelsens synbarhet og beliggenhet (snaufjell/skog), terreng, nærhet til vann og vassdrag og tilpasning til omkringliggende bebyggelse.

### Vurdering

Norge er det eneste landet i Europa som har intakte høfjells økosystemer med bestander av vill fjellrein. Norge har derfor et internasjonalt ansvar for å ta vare på villreinen og leveområdene den er avhengig av.

Informasjon fra Dyreposisjoner.no er en viktig kilde for kunnskap om reinens bruk av leveområdene i Snøhetta villreinområde. Resultater fra dyreposisjoner viser at de GPS merkede dyrene har benyttet det aktuelle området i prosjektperioden.



GPS merket reinsdyr fra prosjektperioden viser at området omkring Gardsenden er en del benyttet. Kilde dyreposisjoner.no

Områdene omkring Gardsenden, og særlig ned mot de fuktige områdene ved Fokstumyra, vurderes som viktig for reinen. Området vurderes også som viktig i forhold til å opprettholde fremtidige trekkmuligheter mellom Snøhetta og Rondanestammen. Den samlede negative belastningen fra mennesker på villrein omkring Gardsenden og veien knyttet til Gardsenden, vurderes som relativ stor, og påvirker trolig reinens vandringer i dette området. Av den grunn vurderes det som generelt viktig å ha en restriktiv holdning til å øke bebyggelse i dette området. Spesielt utbygging som tilrettelegger for økt overnattingskapasitet.

Sakspapirene inneholder knapt med informasjon. Det er ikke informasjon om hva kokkhuset skal brukes til. Men det vurderes som viktig at det nye kokkhuset ikke øker overnattingskapasiteten. Det søkes å utvide bygningen med ca. 8 m<sup>2</sup>. Effekten fra denne ene bygningen er nok ikke så stor, men med tilsvarende praksis med utvidelse av andre bygninger flere steder, vil den samlede effekten kunne bli merkbar. Ut fra foreliggende informasjon anbefales det at kokkhuset erstattes eller renoveres med tilsvarende areal.

#### Forslag til vedtak

Ut fra foreliggende informasjon anbefales det at kokkhuset erstattes eller renoveres med tilsvarende areal. Det er ingen merknader til ønsket om å flytte kokkhuset 6 meter.

#### Behandling

##### Vedtak

Nemnda mener at det ikke skal tillates utvidelse av bebygd areal. Bygningen kan erstattes eller renoveres med tilsvarende areal. Den foreslåtte flyttingen er grei.

## 22-2020 Forslag til endringer i reglene for når kommunen kan gi tillatelse til bruk av snøskuter for å frakte bagasje og utstyr til hytte - Høring.

Klima- og miljødepartementet har sendt på høring forslag til endringer i reglene for tillatelse til å bruke snøskuter for å frakte bagasje og utstyr til hytte. Det foreslås å fjerne vilkåret i forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 5 første ledd bokstav c om at kommunen bare kan gi tillatelse til å bruke snøskuter for å frakte bagasje og utstyr til hytte dersom hytta ligger minst 2,5 km fra brøytet vei. Det foreslås også å fjerne vilkåret om at slik tillatelse bare kan gis dersom det ikke er mulighet for å leie transport i området.

Det vil fortsatt være opp til den enkelte kommune å vurdere om tillatelse til bruk av snøskuter til hytte skal gis, men endringen vil gi kommunen anledning til å gi tillatelse til kjøring der den tidligere ikke har hatt en slik mulighet.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på om det bør settes vilkår for kommunens adgang til å gi slik tillatelse, for eksempel krav om at tillatelsen bare skal gis langs

kartfestet trasé og at det i tillatelsene skal settes en begrensning på hvor mange turer som kan kjøres per sesong.

Villreintrådet har avgitt følgende uttalelse:

*Villreintrådet er sterkt imot endringsforslagene i motorferdsellova. Vi mener også at konsekvensene av forslaget er mangelfullt utredet, spesielt med tanke på konsekvenser for villrein.*

*Skulle forslaget bli stående, så forventer vi at det i forskriftene settes et spesifisert vilkår om at tillatelse ikke kan gis i villreinens leveområde.*

## Vurdering

Vedtatt forslaget vil det åpne for at kommunen kan gi tillatelse til å bruke egen snøskuter til transport av bagasje og utstyr også til hytter hvor det er mindre enn 2,5 km til brøytet vei, og uavhengig om det finnes tilbud om leiekjøring fra lokale i nærheten. Forslaget vil medføre at langt flere hytteeiere vil kunne gis tillatelse til å bruke egen og departementet tror at forslaget i enkelte deler av landet vil medføre en til dels betydelig økning i antall tillatelser til bruk av snøskuter.

Villrein er oppført som en truet art på den globale rødlisten. Den er ikke rødlistet i Norge, men vedtatt å være en art av særlig stor forvaltningsinteresse. Villreinen i Snøhetta og Knutshø vurderes som svært verdifull og begge villreinområdene ble i 2017 vedtatt som nasjonale villreinområder.

I brevet fra statsråden om å starte arbeid med fastsetting av nasjonale villreinområder stod det følgende; *Norge er det eneste landet i Europa som har intakte høyfjellsøkosystemer med bestander av villrein. Vi har derfor et internasjonalt ansvar for å ta vare på villreinen og de naturlige leveområdene den er avhengig av. Villreinområder som er spesielt viktige for artens framtid i Norge, vil få status som nasjonale villreinområder.*

Villrein, villreinens leveområder, eller nasjonale villreinområder, er ikke nevnt i høringsforslaget som Klima- og miljødepartementet nå har sendt på høring. Villreinen er generelt svært sårbar for forstyrrelser. Dette gjelder spesielt villreinen i Snøhetta og Knutshø villreinområder (disse stammene har en stor grad av skyhet).

Villreinen lever i ekstreme miljøer. Vinteren gir villreinen store utfordringer som snø, is, vind og kulde. Den lever i karrige områder, og særlig vinterstid er mattilgangen marginal. Det gjør at reinen må bruke store arealer for å få nok mat. Forstyrrelser som hindrer reinen i å beite går på bekostning av kondisjon og reproduksjon. Ved stadige forstyrrelser vil tida som brukes til å spise mat reduseres. Dette fører til lavere kroppsvekt, som igjen gjør villreinen dårligere egnet til å tåle det tøffe klimaet. I tillegg kan reproduksjonen påvirkes slik at kalvene fødes seinere på året, og de nyfødte får kortere beitesesong før neste vinter. Kalvene får da mindre tid til å bygge opp fettreserver som den er avhengig av å tære på gjennom vinteren. Dette gir på sikt både færre dyr, og mindre (vekt) dyr med lavere produktivitet. De pågående klimaendringene skaper utfordringer for villreinen. Vi har allerede sett eksempler på at regnvær vinterstid i fjellet med påfølgende kulde skaper et islag over lavbeitene. For å finne mat tvinges reinen ned fra fjellet og ned i skogbandet for å finne lav og annet den kan spise på trærne. Dette øker sannsynligheten for at reinen oppholder seg i områder hvor det er menneskelig aktivitet, og hvor den kan bli utsatt for forstyrrelser. Vi kan forvente at denne trenden fortsetter.



Den foreslåtte endringen i forskrift vil kunne legge til rette for økt menneskelig aktivitet, som økt bruk av snøskuter og ferdsel knyttet til økt snøskuterbruk. En endring i forskrift som åpner for å kunne tilrettelegge for økt menneskelig ferdsel med påfølgende forstyrrelser i villreinområder vurderes som uheldig, og ikke i tråd med Norges internasjonale ansvar for å ta vare på villreinen og de naturlige leveområdene den er avhengig av.

For å ivareta Norges internasjonale ansvar, og villreinen som art, bør det ikke åpnes i forskriften for å kunne benytte snøskuter for å frakte bagasje og utstyr til fritidsbolig dersom denne ligger mindre enn 2,5 km fra brøytet vei.

#### Forslag til vedtak

Nemnda mener at det er viktig å ivareta villreinen som art og Norges internasjonale ansvar her. Den foreslåtte endringen i forskriften vil kunne gi økte forstyrrelser i villreinområder.

For å ivareta Norges internasjonale ansvar, og villreinen som art, bør det ikke åpnes i forskriften for å kunne benytte snøskuter for å frakte bagasje og utstyr til fritidsbolig dersom denne ligger mindre enn 2,5 km fra brøytet vei i de nasjonale villreinområdene.

#### Behandling

##### Vedtak

Nemnda mener at det er viktig å ivareta villreinen som art og Norges internasjonale ansvar her. Den foreslåtte endringen i forskriften vil kunne gi økte forstyrrelser i villreinområder.

For å ivareta Norges internasjonale ansvar, og villreinen som art, bør det ikke åpnes i forskriften for å kunne benytte snøskuter for å frakte bagasje og utstyr til fritidsbolig dersom denne ligger mindre enn 2,5 km fra brøytet vei i de nasjonale villreinområdene.

#### Eventuelt

Lesja kommune oversendte 18.6.2020 en møtebok fra Dovrefjell nasjonalparkstyre til nemnda. Lesja kommune ber om uttalelse til saken som er utledet i møteboken fra nasjonalparkstyret (Sak nr.: 018-2019). Saken er en søknad om å rive et gammelt naust og sette opp nytt naust på ny tomt like ved, ved Mjogsjøen i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark. Villreinnemnda vedtok ingen merknader til saken.

## Likelydende brev sendt til:

Eirik Sæther	Myrevegen 8	2668	LESJASKOG
Knutshø Villreinutvalg, Kvikne Utmarksråd	Vollan gård	2512	KVIKNE
Lesja kommune	Postboks 53	2671	LESJA
Tynset kommune	Torvgata 1	2500	TYNSET
Astrid Sæter	Usmavegen 49	6610	ØKSENDAL
Folldal kommune	Gruvvegen 7	2580	FOLLDAL
Magnhild Vik	Øvre Vik	6315	INNFJORDEN
Rauma kommune	Vollan 8A	6300	ÅNDALSNES
Marius Voll	Fjellvegen 19	2660	DOMBÅS
Per Arild Torsen	Orkdalsvegen 834	7392	RENNEBU
Frode Brendryen	Stasjonsveien 7	2580	FOLLDAL
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Postboks 2520	6404	MOLDE
Gunn Jane Ulekleiv	Gudbrandsdalsvegen	2165	DOMBÅS
Møre og Romsdal fylkeskommune v/ Johnny Loen	Fylkeshuset, Postboks 2500	6404	MOLDE
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM
Olov Grøtting	Husantunveien 132	2560	ALVDAL
Oppdal kommune	Inge Krokanns veg 2	7340	OPPDAL
Molde kommune	Rådhusplassen 1	6413	MOLDE
Olav Søderberg	Vriomdalsvegen 463	6620	ÅLVUNDEID
Reidar Brude	Einagata 24	6320	ISFJORDEN
Sunndal kommune	Romsdalsvegen 2, postboks 94	6601	SUNNDALSØRA
Alvdal kommune	Gjelen 3	2560	ALVDAL
Dovre kommune	Kongsvegen 4	2662	DOVRE
Dovrefjell nasjonalparkstyre	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Kari Aftreth	Løkkjeveien 62A	7391	RENNEBU
Stig Arild Arvesen	Neråsvegen 70	6470	ERESFJORD
Toril Melheim Strand	Naustevegen 73	6470	ERESFJORD
Anne Matre	Romsdalsvegen 2222	2666	LORA
Bente Fossum	Folldalsvegen 2837	2580	FOLLDAL
Haakon Eldar Nordseth	Sunndalsveien 912	7340	OPPDAL
Ingrid Husdal Dørum	Sunndalsvegen 584	7340	OPPDAL
Villreinutvalget i Snøhetta Villreinområde v/ Sunndal Fjellstyre	Boks 57	6601	SUNNDALSØRA
Arne Dagfinn Øynes	Urliveien 802	2560	ALVDAL
Rennebu kommune	Myrveien 1	7391	RENNEBU